

Marie van de Middelhaai d'r groot Vlèemes en Haorsteegs woordeboek, **W**

Marie van de Middelhaai zingt al 15 jaar in Vlijmens dialect en is bezig een dialectwoordenboek samen te stellen. Omdat zij is opgevoed door een Haarsteegse moeder en een Vlijmense vader richt zij zich op deze dialecten. Beide dialecten zijn niet uniek, maar hebben net als de andere Langstraatse dialecten dezelfde basis als het Midden-Brabants. Iedere week verschijnt een nieuwe letter met enkele dialectwoorden en iets uit de grammatica.

† = oud (bijna) vergeten woord, * = nieuw woord van jonge generatie, [ ] = fonetisch schrift, H = Haarsteeg, V = Vlijmen

wauwelen [βa:wələ]

1. kletsen. *Wauwelen, daor wéét ik wè van!* = *Kletsen, daor weet ik van.*
2. onzin praten. *Wè zitte nou toch ammel te wauwelen?* = *Wat zit je nu toch voor onzin te praten?*

war [βar]

1. nietwaar? *Wènnè wèènd, war?* = *Wat een wind, nietwaar?*
2. toch. *Dè gif niks, war?* = *Dat geeft toch niets?*
3. hoor. *Houdoe, war!* = *Hou je goed, hoor!*
4. hè. *We gééngen nàòr 't laand, war.* = *We gingen naar 't land, hè.*

wark (H) [βarək], wèèrek (V) [βɛ:rək] ('t, 'n) = werk. *Dè's gin wèèrk!* = 1. *Dat is geen doen!* 2. *Dat kun je niet maken!*

winkel [βɪnkəl] (de, 'ne) = winkel. *'ne †Kólóniaole winkel.* = *'n Winkel in koloniale waren, voorloper van de kruidenierswinkel met artikelen uit de Nederlandse koloniën als koffie, thee en suiker alsmede specerijen als pèèper en nótemuskaot. Onze dorpen kenden vele van deze winkeltjes.*

wàòter [βɔtər] ('t, dè) = water. *Zij hè-g-'t op d'r wàòter.* = *Zij heeft urinewegproblemen. Hij verwocht hóòg wàòter.* = *lett. Hij verwacht hoog water. Hij heeft een broek aan met te korte lange pijpen.*

wèènterdag [βɛ:ntərdax] (de, 'ne) = lett. winterdag = winter. *In de wèènterdag.* = *In de winter.*

wiel [βil] ('t, 'n) = wiel, rad. *'n Karwiel. 'n *Karrewiel.* = *'n Karrewiel.*

wíél [βi:l] (de, 'ne) = wiel, meer ontstaan door een kolk/overstroming. NB. Krijgt altijd het lidwoord *de!* *De Kùjksé Wíél.* = *De Nieuwkuijksé Wiel. Den Hàòrstéégse Wíél.* = *De Haarsteegse Wiel.*

Grammatica: werkwoorden

In alle Brabantse dialecten, dus ook in 't onze, komen andere werkwoordsvormen voor dan in het Nederlands. Bij onze *wij*-werkwoordsvorm verandert het persoonlijk voornaamwoord *we* in *-me* als dit achter het werkwoord staat, bijv.: *Lópeme nog 'n rondje?* = *Lopen we nog 'n rondje? Drinkeme nog wè?* = *Drinken we nog wat?*

Zomme dè wel dóén? = *Zouden we dat wel doen? Gàðme om 10 ure?* = *Gaan we om 10 uur?*

Hemme 't nou? Ja, nou hemme 't! = *Hebben we 't nu? Ja, nu hebben we 't!*

*'n Aauwverwetse winkelbel
Foto: Rini Wouters*

